

23.08.2022

Asia/9

§ 166

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin toivomusponnosta toimivien ja nuoret tavoittavien vaikutuskanavien kehittämisestä Helsingissä

HEL 2022-005442 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin toivomusponnosta toimivien ja nuoret tavoittavien vaikutuskanavien kehittämisestä Helsingissä seuraavan lausunnon:

Käsitellessään nuorten aloitteita ajalta 1.7.—31.12.2021 (13.4.2022, 7 §) kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla Mirita Saxbergin toivomusponnen toimivien ja nuoret tavoittavien vaikutuskanavien kehittämisestä Helsingissä yhteistyössä nuorten kanssa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää aloitetta kannatettavana ja toteaa, että toivomusponsi on linjassa kaupungin tunnistamien kehittämiskohteiden kanssa. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt nuorten vaikuttamismahdollisuuksia vahvistavia linjauksia päättämällä Unicefin Lapsiystävällinen kunta -malliin hakemisesta (19.10.2021, 36 §) sekä hyväksymällä lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja osallisuuden edistämisen tavoitteet, mittarit ja johtamisrakenteen (7.2.2022, 6 §). Molemmat päätökset velvoittavat kaupungin toimialat työskentelemään nuorten kanssa tiiviissä yhteistyössä paremman Helsingin rakentamiseksi.

Helsingissä on arvioitu kaupungin toimintatapoja ja käytäntöjä lapsen edun huomioimiseksi sekä Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin yhteydessä että Ruudin strategiakauden 2017–2021 laajassa arvioinnissa. Arvioinneissa on kerätty tietoa lapsilta ja nuorilta, opettajilta ja rehtoreilta, nuoriso- ja osallisuusohjaajilta, nuorisotyön toiminnanjohtajilta, tutkijoilta, Ruudin ohjausryhmältä, kaupungin toimialojen asiantuntijoilta sekä toimialajohtajilta.

Arvioinneissa nousi esiin, miten nuorten tilanteesta, tarpeista ja toiveista kerättyä tietoa tulisi hyödyntää monipuolisemmin yli toimialarajojen. Lisäksi nuorten osallisuuden kokemuksta tulisi mitata systemaattisemmin. Nuorten kuulemista tulisi vahvistaa lisäämällä dialogia ja deliberaatiivista demokratiaa ratkaisukeskeisen toiminnan rinnalle. Helsingissä tulisi vahvistaa osallistumisen läpinäkyvyyttä ja kehittää erilaisia tapoja kuulla nuoria heille merkityksellisissä asioissa.

Helsingissä lapset ja nuoret voivat osallistua ja vaikuttaa monin eri tavoin. Helsingissä käytössä olevia, erityisesti lapsille ja nuorille suunnattuja vaikuttamisen kanavia ja toimintamuotoja on koottu julisteeseen ja

oppijoille suunnattuun Osallistu ja vaikuta -oppaaseen <https://helsinkioppii.hel.fi/julkaisut/osallistu-ja-vaikuta-opas-helsinkilaisille-oppijoille/>. Vaikuttamisen kanavien ja toimintatapojen tulee jatkossakin olla monipuolisia ja niitä tulee arvioida ja kehittää yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Vaikuttamiskanavien kehittämisen lähtökohtana tulee olla yhteisesti sovitut tavoitteet sekä systemaattisesti kerättävä tieto lasten ja nuorten osallisuuden kokemuksista.

Kaupunginhallituksessa päätettiin (7.2.2022, 6 §) perustaa Helsinkiin lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmä sekä asettaa kaupunkitasoiset tavoitteet ja mittarit jokaisen lapsen ja nuoren osallisuuden vahvistamiseksi. Ohjausryhmä asetettiin osaksi kaupunkitasoista terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen (HYTE) ohjausrakennetta, lasten ja nuorten hyvinvointia edistävän LANU-verkoston taktiseksi ryhmäksi. Ohjausryhmään nimettiin jäsenet kaikilta kaupungin toimialoilta ja kaupunginkansliasta.

Ohjausryhmän tehtävänä on edistää kaupunkitasoisesti lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamista ja vaikuttamistoiminnan yhteensovittamista ja kehittämistä. Ohjausryhmän tehtävänä on laatia lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseen ja vaikuttamisjärjestelmän toimeenpanoon konkreettiset toimenpiteet. Toimenpiteet käsitellään kaupunkitasoisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausrakenteessa (HYTE) sekä kaupungin osallisuusmallin ohjausrakenteissa ja toimieliimissä. Ohjausryhmä huolehtii, että osallistumisen ja vaikuttamisen toimintatapoja ja kanavia kehitetään kaupunkiyhteisesti ja kehittämisessä ja arvioinnissa kuullaan lapsia ja nuoria.

Kaupunkitasoisilla, yhteisillä tavoitteilla varmistetaan, että lasten ja nuorten osallisuutta edistetään systemaattisesti ja kaupunkitasoisesti. Helsinki on sitoutunut tekemään töitä sen eteen, että jokainen lapsi ja nuori kokee osallisuutta ja uskoo mahdollisuuksiinsa vaikuttaa ja että lasten ja nuorten ääni kuuluu monipuolisesti kaupungissa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kaikilla kaupungin toimialoilla yhteistyössä lasten ja nuorten kanssa kehitetään ja monipuolistetaan tapoja kuulla lapsia ja nuoria.

Helsingissä lapset ja nuoret harjoittelevat osallisuutta ja vaikuttamista kaupunkitasolla monin eri tavoin. Kuluvalle strategiakaudella 2021–2025 Helsingissä kokeillaan 2 kertaa vuodessa järjestettäviä avoimia apulaispormestarien toimialailtoja, joissa nuoret voivat tuoda esiin heille tärkeitä asioita suoraan kaupungin ja toimialan johdolle. Helsingissä lisätään myös eri-ikäisten kaupunkilaisten tasavertaista kohtaamista. Osallistumisprosessien läpinäkyvyyttä lisätään siten, että lapset ja nuoret ymmärtävät, mihin osallistuminen kaupungissa kulloinkin vaikuttaa.

23.08.2022

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa valtuustoaloitteessa esitetyä toimivien ja nuoret tavoittavien vaikutuskanavien kehittämistä Helsingissä. Tässä keskeistä on ottaa nuoret mukaan suunnitteluun ja ideointiin ja hyödyntää kaupunkitasaista lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmää käytännön ratkaisujen etsimisessä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi
Sari Antikainen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095
helena.antikainen(a)hel.fi
Kirsi Kukkonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 81030
kirsi.kukkonen2(a)hel.fi

Liitteet

1 HEL 2021-008091, Saxberg toivomusponsi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 30.9.2022 mennessä valtuutettu Mirita Saxbergin toivomusponnista uusien vaikutuskanavien kehittämisestä nuorille. Aloitteessa esitetään, että Helsinki selvittää mahdollisuuksia tutkia ja kehittää uusia toimivia ja tavoittavia vaikutuskanavia nuorille yhteistyössä nuorten kanssa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi
Sari Antikainen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095
helena.antikainen(a)hel.fi
Kirsi Kukkonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 81030
kirsi.kukkonen2(a)hel.fi

Liitteet

23.08.2022

Asia/9

1 HEL 2021-008091, Saxberg toivomusponssi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano